

2022 m. IV ketvirtį Lietuvos įmonėse padidėjo kiaušinių gavyba, pardavimas ir kainos

ŽŪDC (LŽŪMPRIS) duomenimis, vištų kiaušinių gavyba, įskaitant ant kraiko laikomų vištų kiaušinius, 2022 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, padidėjo 9,23 proc., o šviežių supakuotų L ir M kat. kiaušinių pardavimai vidaus rinkoje – 17,68 proc.

Analizuojamu laikotarpiu narvuose laikomų vištų kiaušinių vidutinė gamintojo / didmeninė kaina Lietuvoje padidėjo 5,96 proc. ir buvo 34,95 proc. aukštesnė nei tuo pačiu 2021 m. laikotarpiu. Gamintojo / didmeninės kainos padidėjimą lėmė dėl aukštesnių grūdinių pašarų, energetinių išteklių bei transportavimo kainų padidėjusi savikaina, taip dėl tebesitęsiančio karo Ukrainoje ir paukščių gripo protrūkių ES rinkoje sumažėjusi kiaušinių pasiūla ir išaugusios kainos kaimyninėse šalyse.

Valstybės duomenų centro (VDC) naujausiais duomenimis, kiaušinių importas 2022 m. spalio–gruodžio mėn., palyginti su liepos–rugsėjo mėn., sumažėjo 12,23 proc., tačiau buvo 17,40 proc. didesnis nei tuo pačiu 2021 m. laikotarpiu. Kiaušinių eksportas 2022 m. IV ketvirtį buvo 86,6 proc. didesnis nei III ketvirtį ir 1,82 proc. didesnis nei 2021 m. spalio–gruodžio mėn.

ŽŪDC (LŽŪMPRIS) duomenimis, vidutinė L ir M kat. kiaušinių eksporto kaina 2022 m. IV ketvirtį buvo 24,90 proc. aukštesnė nei III ketvirtį ir 68,92 aukštesnė nei prieš metus.

Analizuojamu laikotarpiu kaimyninėse šalyse kainos didėjo sparčiau nei Lietuvoje. Latvijoje vidutinė L ir M kat. kiaušinių gamintojų / didmeninė kaina 2022 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu padidėjo 18,61 proc., Lenkijoje – 36,71 proc., o Estijoje – 3,43 proc. Vidutinės didmeninės kiaušinių kainos kaimyninėse šalyse buvo 39,65–62,03 proc. aukštesnės nei Lietuvoje. Vidutinė ES kiaušinių kaina 2022 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, padidėjo 24,83 proc. ir buvo 67,12 proc. aukštesnė nei 2021 m. IV ketvirtį.

Kiaušinių kainų augimą ES ir pasaulinėje rinkoje lėmė dėl Rusijos karo išaugusios grūdų kainos, sumažėjusi kiaušinių gavyba Ukrainoje ir didelio patogeniškumo paukščių gripas Europos šalyse ir JAV. Remiantis USDA duomenimis, 2022 m. dėl paukščių gripo JAV buvo sunaikina 43 mln. vištų dedeklių,

o vidutinė kiaušinių kaina 2022 m. gruodžio mėn. buvo 2,6 karto aukštesnė nei metų pradžioje, o 2023 m. 2 sav. (01 10–16) siekė 705,24 EUR/100 kg ir buvo 2,8 karto aukštesnė už vidutinę ES kainą.

Apie 50 proc. kiaušinių gavybos įmonių Ukrainoje tebevykstant Rusijos karinei invazijai sustabdė savo veiklą, o dalis likusiųjų kenčia nuo pasikartojančių elektros tiekimo sutrikdymų. Eurostato duomenimis, 2022 m. sausio–spalio mėn. importas iš Ukrainos sudarė didžiausią dalį – 63,6 proc. viso ES kiaušinių importo.

Remiantis naujausiais ŽŪDC duomenimis, pasikeitus įmonių kainodarai, 2023 m. sausio mėn., palyginti su 2022 m. gruodžio mėn., šviežių supakuotų (L ir M kat.) narvuose laikomų vištų kiaušinių didmeninė /gamintojų kaina padidėjo 29,74 proc., o ant kraiko laikomų vištų kiaušinių – 22,92 proc.

Šaltiniai: ŽŪDC(LŽŪMPRIŠ),VDC